

Bemærkninger til udkastet.

Udkastet er udarbejdet på grundlag af det udkast til lov om ændringer i lov om rettens pleje, der indeholdes i ægteskabsudvalgets betænkning II om ægteskabsindgåelse og opløsning samt forældremyndighed og samkvemsret (nr. 369/1964), og følger i alt væsentligt dette.

Retsplejerådet foreslår dog visse yderligere ændringer af retsplejelovens regler om behandling af ægteskabssager. Af disse fremhæves:

Omstødelssager, der rejses af det offentlige, foreslås behandlet i den borgerlige retsplejes former.

Der foreslås åbnet adgang for retten til at beskikke en advokat for sagsøgeren i visse ægteskabssager i 1. instans, såfremt de økonomiske betingelser for meddelelse af fri proces er opfyldt.

Rettens adgang til selv at træffe bestemmelse om bevisførelse foreslås udvidet.

Rådet har i overensstemmelse med en henstilling fra ægteskabsudvalget overvejet indførelse af en ordning, hvorefter der kan træffes særskilt afgørelse af spørgsmålet om separation, skilsmisse eller omstødelse, således at spørgsmålet om fastsættelse af vilkårene udskydes til senere afgørelse. Rådet har dog ikke ment i fuldt omfang at kunne gå ind for en sådan ordning, men stiller alene forslag om, at domme, der går ud på separation, skilsmisse eller omstødelse, skal kunne ankes særskilt for så vidt angår vilkårene eller enkelte af disse. Der henvises herom til udkastets § 1, nr. 11, og bemærkningerne hertil.

I bemærkningerne til de enkelte bestemmelser er nærmere redegjort for rådets forslag.

Til § 1.

Til nr. 1.

Ændringen, der alene er af redaktionel karakter, er en følge af de nye bestemmelser i udkastets §§ 450 og 451.

Til nr. 2.

Ændringen, der alene er af redaktionel karakter, skyldes, at bestemmelsen i § 454 om påtalemyndighedens adgang til at indtræde i en ægteskabssag, foreslås ophævet.

Til nr. 3.

Bestemmelsen i § 448 træder i stedet for de nugældende bestemmelser i § 448 og § 448 a.

ad nr. 1.

Efter den nugældende bestemmelse i § 448 er sager om ægteskabs omstødelse, separation eller skilsmisse ægteskabssager. Efter § 448 a kan sagen — bortset fra de i § 42 i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning nævnte tilfælde — kun anlægges af den, der søger sit ægteskab omstødt eller opløst.

Efter rådets opfattelse er der ingen grund til i retsplejeloven at tage stilling til, hvem der kan anlægge sag i de nævnte tilfælde. Det følger umiddelbart af reglerne i udkast til lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, at sag til separation eller skilsmisse kun kan anlægges af den ægtefælle, der søger separation eller skilsmisse, og at sag til omstødelse af ægteskab, bortset fra de i udkastets § 29 nævnte tilfælde, kun kan anlægges af den, der søger omstødelse af sit ægteskab.

I udkastet er der derfor alene optaget en bestemmelse om, at sager om separation, skilsmisse eller ægteskabs omstødelse er ægteskabssager. Da bestemmelsen i § 684, stk. 1, nr. 7, foreslås ophævet, jfr. § 1, nr. 20, og bemærkningerne hertil, vil efter udkastet også sager om omstødelse, der anlægges af det offentlige, blive ægteskabssager.

ad nr. 2.

Der har hidtil i praksis været nogen tvivl om, hvorvidt sager til erhvervelse af dom for, at en separation består eller er bortfaldet, er ægteskabssager, jfr. *Kommenteret Retsplejelov* § 448, note 2, *H. Topsøe-Jensen* i J. 1962, 241-42, og *Ægteskabsudvalgets betænkning II*, s. 123.

Ægteskabsudvalget har overvejet, om definitionen af ægteskabssager burde udvides til også at omfatte sager af denne karakter, men har ikke fundet det nødvendigt, da spørgsmålet om særskilt retlig afgørelse af, om en separation består eller er bortfaldet, efter de foreslåede nye regler i udkastet til lov om ægteskabs indgåelse og opløsning aldrig vil kunne komme på tale i forbindelse med en aktuel skilsmissesag. Spørgsmålet vil imidlertid kunne komme frem i anden forbindelse, f. eks. under en sag mod skatte-